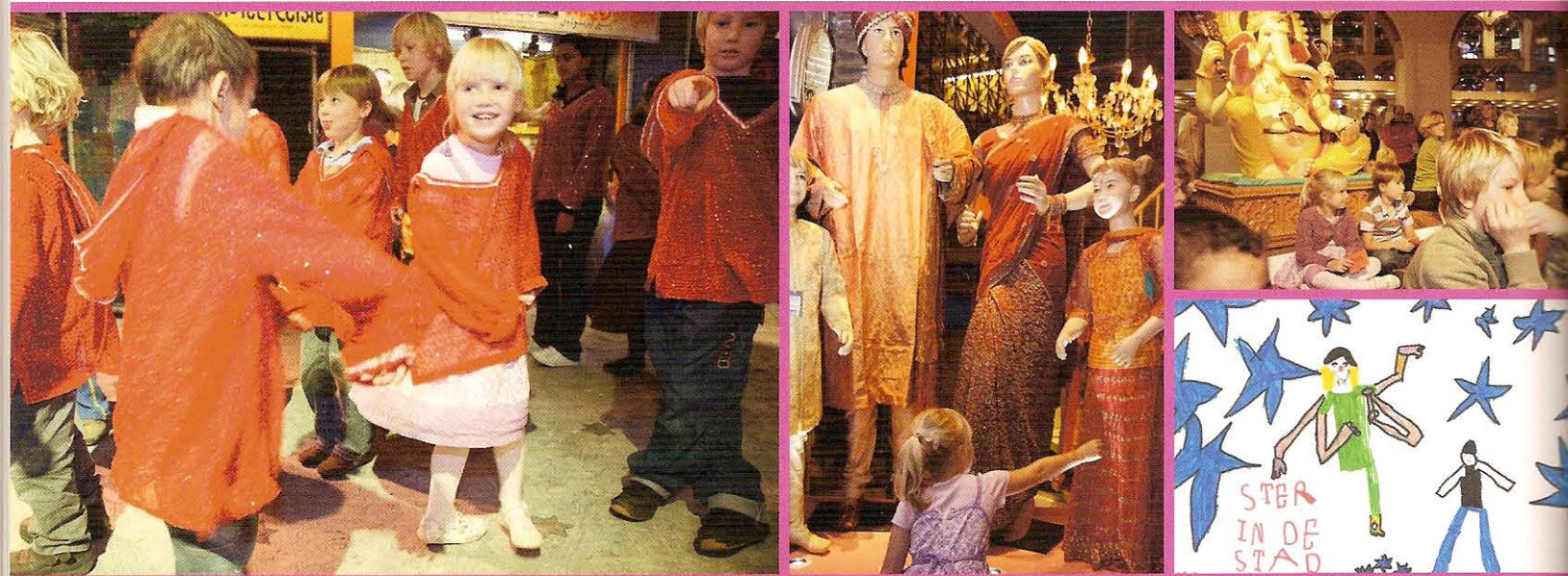

In anderhalf uur wordt alles uit de kast gehaald om de kids

Sinds september vorig jaar kunt u in *Tropenmuseum Junior* kennismaken met megastad Bombay en zijn inwoners.

Nathalie de Graaf deed samen met haar kinderen de rondleiding voor kids en sprak met de samenstelster van de tentoonstelling.

denken van al die verschillende talen en religies. Deze contrasten vormen het centrale thema van de tentoonstelling. Aan de hand van persoonlijke verhalen krijg je een beeld bij de inwoners. Ieder met z'n eigen

“Jij gaat het maken! Geef me de vijf!” Enthousiast doet onze gids zijn rechterhand omhoog. Lucas heeft zojuist een wierookstokje proberen te maken en na een hoop gefriemel is hem dat gelukt. “Moet je je voorstellen,” gaat de gids verder. In deze werkplaats worden er dagelijks tienduizend gemaakt. Tienduizend, door één persoon!” De kinderen kijken hem ongelovig aan. We staan allemaal tegen elkaar gepropt in de kleine werkplaats met laag plafond. Een voor een mogen de kinderen aan verschillende wierookstokjes ruiken. “Deze ruikt naar wc,” zegt een van de jongetjes uit onze groep. “Echt? Lekker wc hebben jullie dan!” De sfeer is ontspannen tijdens de *Bombaytour* in het *Tropenmuseum*. In anderhalf uur wordt alles uit de kast

gehaald om de kids te laten proeven van de Indiase sfeer. En dat lukt goed. Lucas en Marie-Claire kijken hun ogen uit als ze uit de trein stappen die hen naar Bombay heeft gebracht. Kleurrijke winkeltjes, getoeter van auto's, de geur van Indiase thee... dit is India. “Zo, daar zijn we dan. En hoe komen we nu aan roepies?” vraagt de gids. “Eh, jatten?” is het gevatte antwoord van een van de deelnemertjes. “Nee, we gaan wérk zoeken natuurlijk,” zegt de gids lachend. En daar gaan we dan. We lopen door smalle steegjes, gaan trappetjes op en af en komen dan uiteindelijk bij de woning van een vuilnissorteerder. “Marie-Claire, ga jij hier maar eens op zitten,” zegt de gids, terwijl hij een plankje met vier

wielen tevoorschijn haalt. Met haar benen in de kleermakerszit wurmt ze zich op het plankje. “De vuilnissorteerder heeft geen benen en moet zich dus op deze manier voortbewegen. Duw je maar naar voren met je handen.” Marie-Claire gaat voorzichtig vooruit. Ze wordt er een beetje verlegen van. “Jeetje, moet hij zo lopen?” vraagt ze verbaasd. “Ja, én vuilnis sorteren,” antwoordt de gids. “Bah.” Ze trekt er een vies gezicht bij.

Bombay, oftewel de *City of Dreams*. Het is niet voor niets dat de tentoonstelling over deze megastad gaat. Met z'n twintig miljoen inwoners is Bombay een van de vijf grootste steden ter wereld en nergens is het verschil tussen rijk en arm zó duidelijk zichtbaar. En wat te

dromen, teleurstellingen, successen en het vermogen van niets iets te maken. Want dat is uniek aan deze tentoonstelling. Het gaat niet over ‘die mensen daar’, maar het zijn allemaal mensen met naam en toenaam, die de samenstellers van de tentoonstelling in Bombay hebben ontmoet. ‘Pran, de krantenman’ bestaat echt en zijn winkeltje dus ook. Daarnaast zijn de spullen allemaal in India gemaakt, veelal op maat, waarbij veel aandacht is besteed aan de details. *Hands on* is deze museumcollectie, wat betekent dat alles mag worden aangeraakt en gebruikt. Wel zo handig bij een tentoonstelling voor kinderen. “Als de glazen vallen, moet je het betalen van je eigen salaris,” zijn de woorden van de gids. We zijn inmiddels aangekomen

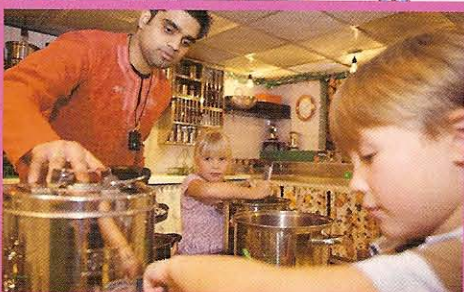
En proeven van de Indiase sfeer. En dat lukt goed

in het Annapurna-restaurant, waar de kinderen 'chai' (Indiase thee) mogen maken. In de keuken staan ze geconcentreerd te werken in een grote pan. We doen er nog wat suiker bij dan mogen jullie zo de glaas-

terug naar het restaurant. "Zijn jullie beleefd geweest tegen de klanten?" vraagt de gids. Na een bevestigend antwoord klinkt het wederom: "Jullie gaan het maken. Geef me de vijf!"

clip bestellen. "Stilte op de set! We gaan 'm in één keer opnemen, *time is money*," klinkt er hard. Even daarvoor hebben de kinderen een dans geleerd: een stoere rapdans. "Dit is hip hop, hè," roept de gids. "Als je

waar ze het eindresultaat kunnen zien. 'Thoemka lagau me thoemka lagau', wordt er gezongen en Gauri danst. Daar verschijnen Lucas en Marie-Claire in beeld. Echte sterren, dát zijn ze inderdaad.

vullen." Dát is wel aan de kinderen besteed. In recordtijd in alle zeven mandjes gevuld. "chefs" van elk groepje mogen de thee gaan rondbrengen. "Een roepie per glaasje brengen, hoor," roept de gids nog. "Mogen we onderhandelen?" vraagt een van de kinderen. "Nee, we gaan nu eindelijk geld verdienen!" Lucas glundert als de portemonnee in zijn hand gedrukt krijgt. Geld, daar is thuis ook voornamelijk mee te verdienen. Via de smalle steegjes in de keuken gaan we op zoek naar de pottenbakkerij waar we vijftien potten moeten afleveren. "Maar op de rekening," zegt de gids. "Nog vragen van de pottenbakkerij." "Huh, op de rekening?" Marie-Claire begrijpt er niets van. "Wat is dat, op de rekening?" Met een verbaasd gezicht gaat hij

Ster in de stad. Een prachtig uitgekoken titel. In het Tropenmuseum Junior kan iedereen een ster worden, net zoals het meisje Gauri, hét gezicht van de tentoonstelling. Met maar een been danst ze de sterren van de hemel. Opgegroeid in een sloppenwijk zonder ouders stráált de twaalfjarige als ze danst. Speciaal voor het museum is er een videoclip opgenomen waarin Gauri de hoofdrol speelt. 'Ook jij kunt een poging wagen en wie weet dans je wel mee in een Indiase videoclip' staat er op de website en in de folder. Uniek, want deze techniek is speciaal voor de tentoonstelling ontwikkeld. De dansende kinderen worden automatisch opgenomen en meteen in de clip gemonteerd. Zo kun je na het bezoek je eigen

in de camera kijkt: *lean back*. Yeah yeah." Marie-Claire vindt het geweldig. Ze heeft een rood jurkje aangekregen met een heleboel glittertjes. "Wat móói, mama," glundert ze. De pasjes zijn nog best ingewikkeld, met moeite kan ze ze bijhouden. Maar ja, *time is money*, dus ze moet het snel leren. Lucas vindt het allemaal maar stom. En dan vooral die jurk natuurlijk. "Oké, even opwarmen en dan gaan we opnemen." Met ingespannen hoofdjes doen Lucas en Marie-Claire hun pasjes. Na afloop gaat de telefoon. "Dat was de regisseur," zegt de gids. "Hij zei dat het niet goed was. Nee, hij zei dat het perfect was." De kinderen stralen. "Jullie zijn echte sterren. *High five!*" Samen met de ouders mogen de kinderen naar de bioscoop ▷

Tropenmuseum Junior
Linnaeusstraat 2,
Amsterdam, www.tropenmuseumjunior.nl, www.sterindestad.nl. Bombaytours voor alle leeftijden op za, zo en in vakanties van 11.00-12.00 uur. Bombaytours voor 6-13 jaar op wo van 14.30-16.00 en op za, zo en in vakanties van 12.30-14.00 en 15.00-16.30 uur. Kijk op internet voor de juiste vakantiegegevens. De tentoonstelling loopt nog tot voorjaar 2009. Reserveren is raadzaam en kan via (020) 56 88 233.

Liesbet Ruben is de samenstelster van de tentoonstelling over Bombay. Wij stelden haar enkele vragen.

Wat is de opzet en doelstelling van de tentoonstelling?

“Tropenmuseum Junior probeert kinderen in hoofd en hart te raken op een leeftijd waarop ze nog open durven te staan voor het nieuwe en

ze het goed deed. Je moet je voorstellen, zo'n meisje van veertien in een sloppenwijk. Als ze even bleef staan, had ze een publiek van honderden mensen! Ze heeft kennism gemaakt met zowel het arme als het rijke

Heeft u er bewust voor gekozen te wachten tot ze wat ouder was voordat u haar meenam?

“Ik ken veel mensen die hebben gereisd en heel idealistisch zijn over met kinderen op reis gaan, maar zelf denk ik dat het

het vreemde. Wij doen dat op een heel actieve manier. Door middel van een programma van anderhalf of twee uur proberen we alle zintuigen aan te spreken. De kinderen brengen zelf de tentoonstelling tot leven, ze stappen als het ware in een rol. Vanuit het perspectief van een pottenbakker of keukenpersoneel wordt de afstand verkleind en kun je veel aan de orde stellen over ‘de wereld daar’.”

Kort geleden heeft u samen met uw dochter van veertien een bezoek gebracht aan Bombay. Hoe heeft zij het echte Bombay ervaren?

“Het was heel indrukwekkend voor haar, maar ik vond dat

gedeelte van de stad. En wat zij opmerkte was dat de arme mensen zoveel vrolijker leken dan de rijke mensen. De vitaliteit van deze mensen was haar dus niet ontgaan en dat vond ik heel bijzonder.”

Tijdens dit bezoek heeft zij Gauri ontmoet. Hoe verliep dat?

“De tweede dag zijn we al met haar naar Gauri gegaan, die samen met haar broertje in een sloppenwijk woont. Dat was een heftige ervaring. Maar ik zag dat mijn dochter meteen grappjes met haar ging maken. Even later stond ze te voetballen met een heleboel kinderen. De ballen die we hadden meegenomen waren een groot succes! Ze ging er zelf echt helemaal in op. Dat ze zó kon lachen met mensen die zoveel problemen hebben, had ze niet verwacht.”

leuker is als ze wat ouder zijn. Dan kun je ze beter dingen uitleggen. Het ligt natuurlijk ook aan het kind zelf en hoe je als ouders opvoedt, maar kinderen in de basisschoolleeftijd lijken mij toch wat te jong voor die vreemde omgevingen. Zo zijn we met onze dochter naar Sri Lanka geweest toen ze vijf was. Ze vond het heerlijk in veilige, gastvrije situaties, maar in een arme buurt wilde iedereen haar op straat aanraken. Dat vond ze vreselijk. Was ze wat ouder geweest, dan had ik kunnen uitleggen waarom dat was. Maar het is natuurlijk wel goed om ze van jongs af aan mee te geven dat er een grotere wereld is. Daarom is onze tentoonstelling ook een noodzakelijke bijdrage aan de opvoeding. Maar dat is mijn bescheiden mening!” <

Ook leuk!

Villa Zebra, voor kinderen van 4 tot 12 jaar

Tot september 2007 is hier de interactieve tentoonstelling ‘De Kleine Prins’ te zien, naar het verhaal van Antoine de Saint-Exupéry. Een piloot maakt een noodlanding in de woestijn en komt de kleine prins tegen. Deze vertelt hem over ontmoetingen met volwassenen op zijn reis langs verschillende planeten. De planeten symboliseren de belangrijkste volwassenen in het leven van kinderen: vader, moeder, opa, oma, postbode, leraar, Sint en een idool. Villa Zebra, Stieltjesstraat 21, Rotterdam, post@villazebra.nl, (010) 24 11 717.

dick bruna huis

Sinds 18 februari 2006 is het werk van Dick Bruna permanent te zien in het dick bruna huis. Om kinderen op speelse wijze te laten kennismaken met beeldende kunst worden er voorlees- en activiteitenmiddagen georganiseerd. dick bruna huis, gnietenstraat 2, Utrecht, info@dickbrunahuis.nl, (030) 23 62 392.

Joods Historisch Museum Het JHM heeft sinds enkele maanden een kindermuseum voor groep 3 t/m 8. Centraal in het museum staat het huis van de joodse familie Hollander. Hier komen alledaagse onderwerpen als eten, studie, herinneringen, muziek en dromen aan de orde. Het is een huis waarin je kunt leren over jezelf en anderen.

Joods Historisch Museum, Nieuwe Amstelstraat 1, Amsterdam, info@jhm.nl, (020) 53 10 310.